

Vakantietaakjes

Begrijpend lezen

Dit is moeilijk!
Denk je aan de vier stappen?

Hij deelde het laatste rapport uit en ging zitten. Het werd muistil in de klas. Iedereen wist wat er nu zou volgen. "Zo, jongens en meisjes, dat was het dan. Jullie hebben allemaal erg flink jullie best gedaan dit jaar."

Hij kuchte even. "Zes jaar lang zijn jullie hier samen naar school geweest, maar na de vakantie gaat ieder zijn eigen weg." Hij keek de klas rond, je kon een speld horen vallen. "Sommigen zullen elkaar nog wel zien, anderen gaan misschien zelfs naar dezelfde middelbare school, maar toch zal het nooit meer zijn als nu."

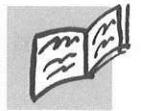
Ik keek voorzichtig naar Free en Nena. Voor ons was dit geen dag van afscheid, integendeel, het clubhuis wachtte al vol ongeduld op ons. We ...

"Ach", glimlachte meester Pluim. "Elk jaar hou ik deze speech en elk jaar vind ik hem veel te gewichtig." Zou hij weten van het geschenk in de kast?, dacht ik. "Vandaag zitten jullie hier voor de laatste keer. Ook voor mij is dit een speciale dag. Maar dat weten jullie waarschijnlijk wel." De hele klas glimlachte begrijpend, als grote, wijze kinderen. "Ik ga dus met pensioen ..." Dat was het teken! Zodra het woord 'pensioen' viel, zouden wij met z'n allen beginnen zingen. "Lang zal hij leven! Lang zal hij leven!" Iedereen sprong op en begon in de handen te klappen. Nena liep naar de kast en haalde er, met enige moeite, het grote pak uit. Ze gaf het aan meester Pluim, onder luid applaus, dat nog daverender werd toen ze hem ook heel voorzichtig drie zoenen gaf.

Meer lezen?

Meester Pluim en het praatpoeder, Marc De Bel, Davidsfonds / Infodok, 1988

Naam: _____

1 Zoek wat de volgende verwijswaarden betekenen. Onderstreep het verwijswaard in de tekst en trek daarna een pijl van het verwijswaard naar de betekenis in de tekst. Noteer de betekenis dan bij het verwijswaard hieronder.

1. Hij deelde het rapport uit.

Hij = _____

2. Jullie hebben allemaal erg flink...

Jullie = _____

3. gaat ieder zijn eigen weg.

ieder = _____

4. Dat was het teken.

Dat = _____

5. en elk jaar vind ik hem veel te gewichtig.

hem = _____

6. Nena liep naar de kast en haalde er ...

er = _____

7. Ze gaf het aan meester Pluim...

het = _____

2 In de tekst staan nog verwijswaarden. Onderstreep ze in een andere kleur en noteer ze hieronder. Schrijf er de betekenis naast.

Naam: _____

Figuurlijk taalgebruik herkennen

De figuurlijke betekenis van uitdrukkingen achterhalen

In onze taal gebruiken we soms uitdrukkingen en spreekwoorden. Die mag je niet letterlijk begrijpen. We noemen dat figuurlijke taal.

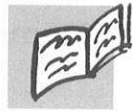
De vette woorden in de onderstaande zinnen mag je niet letterlijk begrijpen. Weet je ook wat ze betekenen? Kleur het passende bolletje.

- Wiskunde ... **daar heb ik mijn buik van vol**. Ik hou veel meer van taal en gymmen.
- Ik heb mijn wiskundeboek op mijn buik liggen.
 - Ik hou erg veel van wiskunde.
 - Ik haat wiskunde.
- Gert stond aan de deur van de muziekschool. Ergens ver weg **martelde** iemand een viool. Nee, hier zou hij zijn hond wellicht niet terugvinden.
- Iemand sloeg met de viool op de hond.
 - Gert leert vioolspelen.
 - Iemand leert viool spelen en het klinkt nog niet zo mooi.
- Zodra je de tafels van vermenigvuldiging **onder de knie hebt**, lijkt het zo eenvoudig.
- De uitkomsten van de tafels staan op je knie geschreven.
 - Het blaadje waarop je moet schrijven, ligt onder de tafel.
 - Je kent de tafels van vermenigvuldiging heel goed.
- Lisa **rammelde** van de honger na de dansles. Ze schepte haar bord boordevol soep.
- Terwijl Lisa danst, hoor je haar eetdoos schudden in haar tas.
 - Lisa rammelt met haar eetdoos als ze hem uithaalt.
 - Lisa heeft heel grote honger.
- Terwijl de kinderen feestten, hield mama **een oogje in het zeil**.
- Mama keek naar het zeil.
 - Mama keek naar de kinderen.
 - Mama maakte knopen in het touw van het zeil.

Naam: _____

- Fien hilde **tranen met tuiten** toen haar poesje wegliep.
- Fien haar tranen waren niet rond maar langwerpig.
 - Fien ving haar tranen op in een tuitzakje.
 - Fien hilde heel erg.
- Vanmorgen stapte pa **met het verkeerde been uit bed**. Hij las nors de krant en antwoordde nauwelijks op onze vragen.
- Pa draaide zijn benen in een knoop en viel uit bed.
 - Pa was erg slecht gehumeurd toen hij uit bed kwam.
 - Pa heeft een stok nodig om uit bed te raken.
- Straks doet mams een boodschap en zijn we lekker alleen ... dan kunnen we eens **goed uit de bol gaan ...**
- We gaan eens zot doen.
 - Ik haal de bal uit de kast en gooi hem naar mijn broer.
 - We gaan buiten spelen.

Oorzaak en gevolg

'Als het kriebelt, moet je sporten.'

Het eerste deel van de zin is de oorzaak (het kriebelt).

Het tweede deel van de zin is het gevolg (sporten).

Gebeurtenissen houden verband met elkaar. Om een tekst goed te begrijpen, is het belangrijk dat je het verband goed snapt.

Hier leer je hoe het kan!

I Ik voel me ziek en mama belt de dokter.

oorzaak	gevolg
Ik voel me ziek.	Mama belt de dokter.

Vul nu voor de volgende zinnen de oorzaken en gevolgen in. Kijk goed naar het voorbeeld.

- De muggen zoemen rond mijn hoofd, ik wrijf me in met muggenzalf.
- Ik ren naar huis, want ik heb honger.
- Papa komt terug naar huis, want hij vergat zijn gsm.
- Buurvrouw zit uit het raam te staren, want ze verveelt zich.
- Jolien maakte ruzie met haar vriendin en schrijft nu een spijtbriefje.
- Vanavond eten we Chinees, want mama is jarig.
- Deze vulpen schrijft niet, ik neem een andere.
- Ik hou niet zo van spinazie, dus neem ik maar een klein beetje.
- Mijn computer wil niet opstarten, dus controleer ik de stekker.
- Buiten is het koud, Lotje neemt haar wanten.

	oorzaak	gevolg
1.		Ik wrijf me in met muggenzalf.
2.	Ik ren naar huis.	
3.		Papa komt terug naar huis.
4.	Want ze verveelt zich.	
5.	Jolien maakte ruzie met haar vriendin.	
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Naam: _____

Dit is moeilijk!
Denk je aan de vier stappen?

Een Noorse legende

Heel lang geleden was het gevaarlijk om in Noorwegen te wonen. In het hoge Noorden leefden er grote groepen trollen. Die trollen waren lelijke wezens. De bergtrollen waren erg groot. Ze kwamen boven de bomen uit. Hun neuzen waren akelig lang en krom. De daltrollen droegen bladeren als kledij. Op hun hoofden prijken grote horens. De bergtrollen hadden een hekel aan de daltrollen. Elke nacht lieten ze rotsblokken van de bergtop naar beneden vallen. Je moet weten dat trollen geen licht kunnen verdragen. Daarom komen ze alleen 's nachts buiten. De daltrollen hadden ook een hekel aan de bergtrollen. Elke nacht klommen ze de helling op om tegen hen te vechten. De strijd was al eeuwen aan de gang.

Op een nacht werd er een trolletje geboren. Niet op de bergtop. Niet in het dal. Maar er net tussenin. Het was dus geen bergtrol. Het was ook geen daltrol. Gewoon een trol, niet hoger dan een grassprietje. Hij heette Sampo. "Jij behoort niet tot onze familie", zeiden de bergtrollen. En ze gooiden stenen naar hem. "Wij willen niets met je te maken hebben", zeiden de daltrollen. En ze joegen hem weg met stokslagen. Sampo hilde van de pijn. Hij besloot om wraak te nemen.

Hij wachtte tot het nacht werd. Toen klom Sampo op een rots. Hij riep zo hard hij kon: "Trollen, luister! Ik heb groot nieuws!" De trollen hoog in de bergen hoorden hem. Ook de trollen diep in het dal luisterden naar hem. Al gauw kwamen ze met duizenden toegestroomd. Van de bergen en uit het dal. In het licht van de maan verzamelden ze zich rond Sampo. "Wat voor nieuws heb je?", vroeg de grootste van de daltrollen. "Zeg op, wat is het!", gebod de grootste van de bergtrollen.

Sampo begon te lachen en zei: "Ik heb de zon gedood!" "Hoe heb je dat gedaan?", vroeg een trol met afschuwelijke tanden. "Ik heb een toverboog geknutseld."

"En toen?", vroeg een trol met gevorkte tenen. "Met mijn toverboog schoot ik een pijl van ijs. Recht in het hart van de zon. En toen was de zon dood."

"Hoera, hoera!", juichten de trollen. Want alle trollen hebben een hekel aan de zon.

"Nu zullen we eindelijk kunnen doorvechten!", brulde de leider van de bergtrollen.

"Laten we er meteen aan beginnen!", riep de leider van de daltrollen. Hij gaf de bergtrol een klap met de stok. Sampo kroop in het topje van een spar. Daar had hij een mooi overzicht. De strijd duurde uren en uren. Het regende stokslagen en stenen vlogen in het rond. Sampo glimlachte. 's Ochtends kwam de zon aan de horizon tevoorschijn. Maar de trollen waren druk aan het vechten. Ze merkten er niets van. Sampo had hen toch verteld dat de zon dood was. Toen de eerste zonnestralen de trollen raakten, was het te laat. Ze veranderden in rotsblokken, dennen of watervallen. De trollen verdwenen, maar Noorwegen werd een prachtig land. Vol dennen en watervallen, die over rotsblokken naar beneden klaterden. Slechts één trol bleef over: de slimme Sampo. Hij had zich op tijd verborgen in zijn hol onder de grond.

Meer lezen?

De trollen vallen aan, Reina Ollivier, Zonnestraal, 17 december 1999, Averbode

Naam: _____

In een tekst het antwoord op een gegeven vraag aanduiden

- Zoek een andere titel voor het verhaal.

- De bergtrollen en de daltrollen zijn erg verschillend. Vol de tabel aan.

	bergtrollen	daltrollen
woonplaats		
uiterlijk		

- Waarom wil Sampo wraak nemen?

- Sampo is geen bergtrol en ook geen daltrol. Welk soort trol is hij dan?

Je mag zelf een naam bedenken. _____

- Hoe staat het in het verhaal?

- Het gevecht duurde heel lang. _____

- De zon verscheen. _____

- Sampo is maar een kleine trol. _____

- Zijn de trollen bang voor elk soort licht? Hoe weet je dat?

- Waarom veranderde Sampo niet in een rotsblok, waterval of den?

- Wat weet je uit het verhaal over Noorwegen?

Klaar? Dan mag je hieronder proberen om een trol te tekenen.

Naam: _____

Dit is moeilijk!
Denk je aan de vier stappen?

1 *Er vallen klappen*, Ad Hoofs - Uitgeverij Van Tricht, 2003 ISBN 90 73460 66 2
De eerste dag naar de humaniora. Een spannend moment, zeker als je beste vriend naar het verre Amerika vertrokken is. Als ook nog drie jongens je bedreigen, is dat niet bepaald een aangename start van je nieuwe schoolleven.
Dat overkomt Steven de Boer in 'Er vallen klappen' van Ad Hoofs. Hij woont alleen met zijn moeder en heeft zijn vader nooit gekend. Het trio pestkoppen - onder leiding van Lars - moet steeds Steven hebben. De jongens slaan zijn broodtrommel uit zijn handen, wachten hem op na een boodschap in de supermarkt en bij de eerste dansles beroven ze hem hardhandig van zijn inschrijfgeld. Steven weet niet hoe hij met deze pesterijen om moet gaan. Hij wil zijn moeder niet met zijn problemen lastig vallen. Zij heeft het al moeilijk genoeg, omdat ze geen werk kan vinden. Hij wil het alleen oplossen, maar hoe dan?
Gelukkig is er de sensei, de karateleraar, in wie Steven veel vertrouwen heeft. Na een aantal pesterijen besluit Steven de karateleraar het hele verhaal te vertellen. De karateleraar zegt hem dat hij voor zichzelf moet opkomen, maar de karatelessen niet mag gebruiken voor geweld op straat. Gelukkig gebeuren er ook leuke dingen: Steven leert Saskia kennen en wordt langzamerhand verliefd op haar. Als Lars Saskia bedreigt, grijpt Steven in. Steven gebruikt de wijze lessen van zijn sensei en verslaat het trio glansrijk. Als ze bij de school-directeur moeten komen, verradt Steven Lars niet. In zijn rugzak treft Steven een briefje van Saskia aan. Even denkt hij dat het weer pesterijen zijn, maar Saskia staat echt op hem te wachten. Met Lars voert hij een gesprek. Vrienden worden ze niet, maar hun vijandschap is wel voorbij. Zijn moeder vindt werk en Saskia zoent heerlijk. De hoogste tijd om zijn vriend Bas in Amerika een brief te schrijven.

1. Over wie wordt er in de tekst verteld dat hij alleen woont met zijn moeder?

2. Hoe heet de beste vriend die naar Amerika verhuisde? _____

3. Over wie hebben ze het in het verhaal als ze spreken over de sensei?

4. Over wie hebben ze het als er gesproken wordt over 'het trio'?

5. Wie kan er heerlijk zoenen? _____

6. Wie is Ad Hoofs? _____

7. Wie is Van Tricht? _____

Het verschil zien tussen belangrijke en niet-belangrijke informatie in een tekst

Bij teksten is het belangrijk om goed na te denken over de informatie die je wilt schrijven.

Probeer steeds goed na te denken over de **bedoeling** van de tekst.

Als je de bedoeling begrijpt, zul je ook beter de belangrijke woorden in je tekst kunnen schrijven. Dat noemen we 'relevante informatie'.

Relevante informatie = de belangrijke woorden waarmee je goed je boodschap kunt brengen.

Niet-relevante informatie = minder belangrijke woorden en zinnen uit de tekst.

Hier leer je hoe het kan!

▣ Lees aandachtig de tekst in het kader.

Het is een verslag over de bijeenkomst van de leerlingenraad.

Eén zin is overbodig, want hij bevat geen nuttige informatie (= niet-relevante informatie) over de leerlingenraad. Markeer die zin.

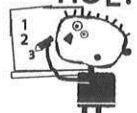
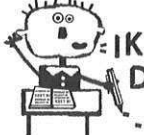

Op 10 november is de leerlingenraad bijeengekomen.

We hadden van de juf drankjes gekregen.

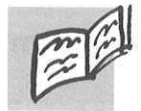
Stefaan heeft natuurlijk op de tafel gemorst.

We hadden besloten dat we geen frisdrankenautomaten meer willen.

We zouden ook graag betere fietsenrekken hebben.

 WAT? 1. Ik denk	 HOE? 2. Ik plan	 IK DOE 3. Ik voer mijn plan uit	 OKÉ? 4. Ik beoordeel en verwerk
<p>- Ik moet in een tekst belangrijke en minder belangrijke informatie kunnen onderscheiden.</p>	<p>- Eerst denk ik na over de bedoeling van een boodschap. - Daarna denk ik na over een passende tekst voor die boodschap. - Vervolgens denk ik aan belangrijke (relevante) informatie en minder belangrijke (niet-relevante) informatie die in de tekst kan komen. - Ten slotte bepaal ik welke informatie wel en niet in de tekst kan komen.</p>	<p>- Ik bepaal de bedoeling van een tekst. - Als ik een tekst schrijf, zet ik de stappen van de schrijfkaart. - Ik denk na over relevante informatie en niet-relevante informatie in een tekst en duid ze ook aan.</p>	<p>- Heb ik de informatie goed begrepen? - Is het juist wat ik heb gelezen of geschreven? - Heb ik niets vergeten?</p>

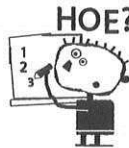

Naam: _____

Nu doe je het zelf, met een klein beetje hulp!

▣ Lees aandachtig de tekst in het kader. Markeer de overbodige informatie.

- 1 Hervatting van de lessen: donderdag 1 september 2005
- 2 Vrije dagen van het eerste trimester:
 - van maandag 31 oktober 2005 tot en met zondag 6 november 2005
 - vrijdag 11 november 2005
- 3 Kerstvakantie: van maandag 26 december tot en met zondag 8 januari 2006
4. Vrije dagen van het tweede trimester:
 - van maandag 27 februari 2006 tot en met zondag 5 maart 2006
5. Als je gaat skiën, neem je best dikke winterkleding mee.
6. Paasvakantie: van maandag 3 april 2006 tot en met maandag 17 april 2006
7. Vrije dagen van het derde trimester:
 - maandag 1 mei 2006
 - donderdag 25 mei 2006
 - vrijdag 26 mei 2006
 - Goede reis.
 - maandag 5 juni 2006
- 8 De zomervakantie begint op zaterdag 1 juli 2006

 WAT?	 HOE?	 IK DOE	 OKÉ?
- Ik ...	- Eerst ... - Daarna ... - Vervolgens ... - Ten slotte ...	- Ik ... - Als ... - Ik ...	- Heb ... - Is ... - Heb ...

Naam: _____

Denk aan de vier stappen!

1 Lees aandachtig de tekst. Markeer overbodige informatie.

Wat weet je over windmolens?

Windmolens bestaan al eeuwen.

De eerste windmolens werden al in de zesde eeuw gebouwd. Ook de Chinezen gebruikten al windmolens om water naar de rijstvelden te pompen.

Die windmolens hadden een speciale as.

In Europa werden de eerste windmolens omstreeks 1330 gebouwd.

Je bakt ze gedurende een halfuur op 200 graden. Zo worden ze lekker bruin.

Ze werden hier gebruikt voor het malen van meel, het zagen van hout en het oppompen van water.

Uit: *Hoe werkt het? In vraag en antwoord*, Gie van Roosbroek, Deltas

2 De tekst hierboven is een

- uitnodiging
- een studietekst
- een verhaal

Wat is de bedoeling van zo'n tekst? _____

3 Schrijf hier de tekst correct over. Je laat niet-relevante informatie weg.

Wat weet je over windmolens?

Naam: _____

Dit is moeilijk!
Denk je aan de vier stappen?

In het kader lees je zinnen van een tekst. De drukker heeft ze door elkaar gehaald.
Probeer de tekst opnieuw te schrijven, zodat hij weer juist is.

Er is ook één overbodige zin. Die zin zul je natuurlijk weglaten als je de tekst opnieuw schrijft.

Gezond!

Want de vrouw is al 105 jaar.

Ze was nog nooit eerder ziek geweest.

Een man at graag chips.

In Bosnië ging een vrouw voor de eerste keer naar de dokter.

En dat is heel bijzonder.

Uit: *Klap*, nr. 6, februari 2005, De Eenhoorn

Schrijf hier de tekst opnieuw.

Gezond!

Het thema achterhalen aan de hand van sleutelwoorden

- Een sleutelwoord is een woord dat de hoofdzaak aangeeft.
- Als je in een tekst alle woorden weglaat die niet belangrijk zijn, vind je het sleutelwoord.
- Sleutelwoorden zijn belangrijk om hoofd- en bijzaken te onderscheiden.
- Sleutelwoorden zijn heel belangrijke woorden in een zin of in een tekst. Ze kunnen je helpen om een verhaal na te vertellen.

Hier leer je hoe het kan!

Duid in elke tekst één sleutelwoord aan. Het zegt in één woord waarover de tekst gaat.

1 In dit boekje kun je heel wat lezen over de bakker en zijn werk: deeg maken, kneden, opbollen, in de oven zetten, taarten versieren ... een hele klus!

2 Iedereen kent wel onze kust, met de zee, het strand en de duinen. Weet je welke dieren er leven, welke planten er groeien?

3 Wat moet je doen bij brand? In dit boekje kun je lezen over de brandweer die ter hulp komt om het vuur te blussen.

4 Op televisie, radio, in de dag- en weekbladen heeft men het voortdurend over het milieu dat bedreigd wordt. Maar wat is nu 'het milieu'?

5 Ik heb een nieuw woord geleerd: verliefd. Mijn zus is verliefd op haar krullen en de mus op de broodkruimels en is de stoel niet verliefd op de tafel?

Verliefd is een woord waarmee ik toveren kan.

De zee is een orkest, Armand Van Assche, Altiora, 1978

6 Woon je net zoals Els in een leuk huis met een tuin? Of woon je in een flat? Dit boekje vertelt je over veel soorten huizen.

7 Sjoerds oude moeder is overreden door een krokodil op rolschaatsen. Nu moet hij een nieuwe zoeken. Hij hangt een advertentie op in de supermarkt en al snel staat de ene na de andere moeder op de stoep. Eerst vindt hij het wel handig, zoveel moeders. Moeder Kook kookt zo lekker en moeder Taal kan mooi voorlezen. Sinds Schoonmoeder er is, hoeft Sjoerd nooit meer zelf te poetsen en als de grote, gemene jongens hem pesten, helpen alle moeders hem. Toch krijgt Sjoerd er genoeg van. Zijn moeders zijn soms echte loeders.

Een loeder van een moeder, Mirjam Mous, Van Holkema en Warendorf, 2000

Naam: _____

Zonder hulp nu!

Denk aan de vier stappen!

- Een sleutelwoord is een woord dat de hoofdzaak aangeeft.
- Als je in een tekst alle woorden weglaat die niet belangrijk zijn, vind je het sleutelwoord.
- Sleutelwoorden zijn belangrijk om hoofd- en bijzaken te onderscheiden.
- Sleutelwoorden zijn heel belangrijke woorden in een zin of in een tekst. Ze kunnen je helpen om een verhaal na te vertellen.

1 Onderstreep de sleutelwoorden in de tekst.

Jaren geleden, toen mijn eigen kinderen nog klein waren, hadden we meestal een of twee schildpadden in de tuin. In die tijd zag je bij mensen thuis vaak een schildpad rondhobbelen over het grasveld of in de achtertuin. Je kon ze heel goedkoop in iedere dierenwinkel kopen en er was waarschijnlijk geen huisdier dat zo weinig last gaf en zo onschadelijk was.

Schildpadden werden vroeger bij duizenden tegelijk in kisten naar ons land vervoerd, de meeste vanuit Noord-Afrika. Maar een paar jaar geleden werd het bij wet verboden schildpadden in te voeren. Schildpadjes zijn voor niets of niemand gevaarlijk. Het ging erom de schildpadden zelf te beschermen. Want de handelaren die ze invoerden, persten ze altijd met honderden tegelijk in kisten zonder eten of drinken. De reis hierheen was zo verschrikkelijk, dat een groot deel van de schildpadden op zee stierf.

leorg Idur, Roald Dahl, Fontein, 1990

Schrijf de korte inhoud van de tekst in twee zinnen. Gebruik de sleutelwoorden.

Naam: _____

Denk aan de vier stappen!

'Als het kriebelt, moet je sporten.'

Het eerste deel van de zin is de oorzaak (het kriebelt).

Het tweede deel van de zin is het gevolg (sporten).

Gebeurtenissen houden verband met elkaar. Om een tekst goed te begrijpen, is het belangrijk dat je het verband goed snapt.

▣ Lees het volgende verhaal aandachtig.

Baaldag

Het was zaterdagochtend acht uur. Jard zat in zijn pyjama op de bank, met opgetrokken knieën. De televisie stond aan. Het was koud in de huiskamer. Met zijn handen probeerde Jard zijn tenen iets op te warmen. "Tien kleine ijsblokjes", dacht hij bibberend. "Ik heb mijn sloffen weer eens vergeten."

Jard zuchtte. Hij was te lui om naar boven te lopen en zijn sloffen te halen. Verveeld keek hij naar een of andere tekenfilm, terwijl hij met zijn voeten wiebelde. Buiten regende het pijpenstelen. De druppels tikten op het raam.

"Wat een baaldag", mompelde Jard. Hij dacht aan zijn ouders en broer, die nog heerlijk lagen te slapen. "Ik ben wel gek ook! Wie gaat er op zo'n regenachtige zaterdagochtend nu zijn bed uit?"

Jard krabde op zijn hoofd. Zijn blonde piekhaar voelde ruw aan. Er zat zand in zijn haar. Gisteren had hij na schooltijd met zijn vrienden een zandgevecht gehouden in de zandbak op het schoolplein. Gewoon voor de lol. Dat deden ze wel vaker.

Jard hoorde de brievenbus kleppen. Met een plof viel de krant op de deurmat.

Meer lezen?

Het zwaard van Ridder Rondeel, Marion van de Coolwijk, Van Holkema en Warendorf, 2003

Vul nu de oorzaak of het gevolg aan.

oorzaak	gevolg
Het was koud in de huiskamer.	
Ik heb mijn sloffen weer eens vergeten.	
	De druppels tikten op het raam.
	Zijn blonde piekhaar voelde ruw aan.
Een zandgevecht gehouden in de zandbak.	

Dit is moeilijk!
Denk je aan de vier stappen?

En nu een moeilijke tekst.

Hoe Zebra aan zijn strepen komt

(H. Oram)

NOG EEN HAPJE ...

Lang geleden, toen de wereld nog helemaal nieuw was, waren de dieren ook nog nieuw. Ze hadden geen hoorns en geen mooie vachten. Ze hadden niets om zich in te verstoppen en niets om mee op te scheppen. Van alle dieren was Zebra de enige die het wel best vond. "Waarom zouden we hoorns en een vacht moeten hebben?", zei ze. "Wat doet het ertoe hoe we eruitzien? We hebben toch genoeg lekker vers gras te eten?" Maar ondanks al dat gras bleven de andere dieren naar een vacht en hoorns verlangen. En ze bleven geloven dat ze die nog wel een keer zouden krijgen.

Op zekere dag was het zover. De zon kwam op boven de heuvels. De nevel trok weg over het meer. Net als op elke andere morgen kwamen de dieren water drinken. Ze keken omhoog en plotseling wisten ze het. Vandaag zou het gebeuren. Bij de grot aan de overkant van de vlakte. Als de zon halverwege zijn hoogste punt stond. En het zou zijn: wie het eerst komt, het eerst maalt. Opgewonden gingen ze in de rij staan. Ze hielden de zon goed in de gaten en wachtten tot het tijd was om op weg te gaan. Zebra was de enige die er niet bij stond. Ze had het veel te druk met eten.

"Hé, Zebra! Ga jij niet mee?", riep Sabel, de antilope. "Nog één hapje", zei Zebra. "Maar we gaan zó weg", riep Koedoe, een neef van Sabel. "Trouwens, kijk eens naar de zon.

We gaan nu meteen." - "Nog één hapje", zei Zebra. De andere dieren renden weg over de vlakte. "En nog een hapje ... nog ééntje ... het gras is ook zo lekker vers en zacht ...", zei ze toen Olifant al bij de grot was; Sabel kwam na Olifant en Koedoe kwam achter Sabel.

"Ééntje nog. En nog een", toen de andere dieren in een rij achter Koedoe gingen staan. Ze keken met grote ogen naar de prachtigste hoorns en de schitterendste vachten. "En nog een", toen Olifant de mooiste vacht in de wacht sleepte met de ongelooflijk lange, ongelooflijk sterke neus die erbij hoorde. "En nog een", toen Sabel een zijdeachtige vacht uitkoos, met een prachtige, warme zandkleur. Ze koos ook een paar lange hoorns om mee te kunnen vechten. "En nog een", toen Koedoe een grijze vacht aantrok met een paar elegante strepen en dolgelukkig was met zijn kurkentrekergewei. "En nog een, en nog een, en nog een", toen de andere dieren wildenthousiast hun keus maakten en de vlakte op stoven om zich uit te leven en op te scheppen ...

"O nee toch!", zei Olifant. "Ben je nu nog steeds aan het eten? Wil jij geen vacht en hoorns?" - "Wat?", zei Zebra en ze stopte even met eten. Nu was het háár beurt om grote ogen op te zetten. Wat zagen de dieren die terugkwamen er fantastisch uit in hun mooie nieuwe kleren! "Eh, nee, ik ben uitgegeten. Ik was net van plan om te gaan", zei ze vlug. Ze zag zichzelf ook al zo mooi aangekleed. Net zo'n neus als Olifant, net zo'n vacht als Sabel en hoorns zoals Koedoe. Zo snel ze kon draafde Zebra naar de grot aan de overkant van de vlakte. Maar daar wachtte haar een enorme teleurstelling! De hoorns waren op. Er was nog maar één ongelijk paar, en dat werd net vol trots door de bijziende Rino, de neushoorn, opgezet. En vachten waren er ook niet meer, zo te zien. En toen zag Zebra hem! De laatste vacht, de lelijkste vacht, een drukke, opzichtige vacht. Hij had vreselijk opvallende zwarte en witte strepen. Niemand had die vacht willen hebben; hij lag verloren op de platgetrapte aarde.

"Wat zullen ze me uitlachen als ik daarin terugkom", zei Zebra. "En nog zonder hoorns ook." De tranen sprongen in haar ogen. Maar plotseling viel haar iets op aan de vacht. Eigenlijk was druk en opzichtig zo erg nog niet. Eigenlijk was druk en opzichtig wel leuk. Haastig pakte ze de vacht op, schudde hem uit en paste hem aan. En ze wist meteen dat ze hem nooit meer zou uittrekken.

"Deze is voor mij gemaakt!", riep ze. "Hij past precies! Wie wil er nou zo'n saaie vacht die iedereen heeft! Of van die grote onhandige en ingewikkelde hoorns!" Ze was weer helemaal gelukkig en draafde over de vlakte terug naar het meer. Maar toen ze daar aankwam, kwamen de andere dieren bijna niet meer bij van het lachen.

"Daar hebben we de Hoornloze!", lachten en spotten ze. "Ha die Hoornloze! Ze had het zo druk met eten dat ze die drukke, opzichtige vacht, die niemand wilde, wel moest nemen!" Maar Zebra hoorde het niet. Want het kon Zebra eigenlijk niets schelen. Ze had namelijk al ontdekt waarom ze deze vacht plotseling zo graag had willen hebben. Dat kwam door de ENORME mond met de ENORME elastieken lippen!

"Het kan niet beter," zei ze vol aandacht voor een grote pol sappig groen gras, "voor iemand zoals ik die alleen maar denkt aan nog een hap ... en nog een ... en nog een ... en nog een ... en nog een ... en..."

EINDE

Uit: *Wie is het slimst? Dierenverhalen uit Afrika*, H. Oram, Lemniscaat, 1997

Naam: _____

1 Wie heeft dit verhaal geschreven?

2 Wat is de titel van dit verhaal?

3 Is het een waar gebeurd verhaal en hoe weet je dat?

4 Wat bedoelen ze met het woord in vetjes in de volgende zin?

Ze hadden niets om zich in te verstoppen en niets om mee op te scheppen.
Van alle dieren was Zebra de enige die **het** wel best vond.

het = _____

5 Waarom stond Zebra er niet bij toen de andere dieren opgewonden in de rij stonden?

6 Welk dier kreeg welk uiterlijk mee? Verbind met lijnen.

Olifant ●

● een zijdeachtige vacht, met een prachtige, warme zandkleur

Sabel ●

● een grijze vacht met een paar elegante strepen en een kurkentrekergewei

Koedoe ●

● de mooiste vacht met de ongelooflijk lange, sterke neus

Naam: _____

Ging Zebra nog verder met eten toen de andere dieren terugkwamen met hun nieuwe vachten en hoorns? Weet je ook waarom?

- ja
- nee

Omdat _____

Wat was de eerste indruk van Zebra toen hij de laatste vacht met strepen zag?

Waarom paste Zebra die gestreepte vacht uiteindelijk toch?

Ze had al ontdekt waarom ze deze vacht plotseling zo graag had willen hebben. Wat was dat dan?

Uit welk boek komt de tekst?

In welke volgorde komen de volgende zinnen voor in het verhaal? Plaats de cijfers 1 tot 4 in de juiste volgorde.

_____ Nu was het háár beurt om grote ogen op te zetten.

_____ Van alle dieren was Zebra de enige die het wel best vond.

_____ Ze keken met grote ogen naar de prachtigste hoorns en de schitterendste vachten.

_____ Ze had namelijk al ontdekt waarom ze deze vacht plotseling zo graag had willen hebben.

